

Május

Pünkösdszokás hava – Ígéret hava – Tavaszutó hava

Köszöntsük az utolsó tavaszi hónapot a legszebb csokorral!

Május hónap Maia istennőnek volt szentelve az antik világban, aki a föld termékenységét oltalmazta, a szaporulat felelőse volt. Innen, illetve Maia istennő férfi párja, Maius nevéből ered a hónap elnevezése.

Ez az utolsó tavaszi hónap, mely folyamán jelentős változás következi be az időjárásban. A hónap elején még előfordulnak fagyos reggelek, míg a hónap végén nem ritka a 30 fok közeli maximum.

Gyakori a nagy hőmérséklet visszaesés. Derült, szélcsendes, alacsony páratartalmú éjszakákon a hő kisugárzása igen intenzív, a meleg levegő felfelé áramlik, helyébe nehezebb, hideg levegő áramlik, és ún. kisugárzási-fagy is kialakulhat. A népi időjóslásban fagyosszentek néven emlegetik ezt a jelenséget.

Május 1. – A munka ünnepe; Majális

A május a legszebb tavaszi hónap. A május elsejére virradó éjszaka állított májusfa, májfa a természet újjászületésének jelképe. Hajnalban, titokban állították a kiszemelt lány háza elé, ezért hajnalfának is nevezik.

Május 1. a munka ünnepe is. Ebben az évben családi körben kerékpártúrákkal és sétalással ünnepelhetett mindenki. Ezen a több száz éve ismert ünnepen a felnőttek és a gyerekek egymásra ügyelve tölthették együtt az egész napot.

Május 2. – az első vasárnap – Anyák napja

Ezen a vasárnapon köszöntjük a nagymamákat, édesanyákat, megköszönve nekik mindent: a szeretetet, a gondoskodást, mellyel születésünk óta elhalmoztak bennünket. Ők azok, akikhez örömeinkben, bánatunkban először fordulhatunk. Jelenlétük, munkájuk az életünk része. Magyarországon 1925-ben szervezték meg az első anyák napi köszöntést.

Weöres Sándor: Anyámnak

(részlet)

Termő ékes ág, te jó anya,
életemnek első asszonya,
nagy meleg virág-ágy, párna-hely,
hajnal harmatával telt kehely.

Benned kaptam első fészkeket,
szivem a sziveddel lüktetett.
Én s nem-én közt nem volt mesgye-hegy,
benned a világgal voltam egy.

Május 10. – Madarak és Fák Napja

1902. márciusában az európai államok megegyeztek, hogy közösen védik a hasznos madarakat. Az egyezmény aláírói között ott volt Magyarország is. 1902-ben Chernel István ornitológus szervezte meg először ezt a napot, melynek megünneplését 1906-tól törvény írja elő. Ez a nap több mint száz éve a természet és az élővilág védelmének napja Magyarországon. A „Madarak és Fák Napja” az egész természet ünnepe, amikor mi, emberek azt ünnepejük, hogy testvérei vagyunk minden élőlénynek a Földön. A hétköznapiakon is figyelniük kell „hallgatag” és „énekes” társainkra. Nemcsak azért, mert a fák oxigént termelnek, port

szűrnek meg, vagy a városokban, a zajvédelemben is fontos szerepük van.

Május 12., 13., 14. – Szervác, Pongrác, Bonifác napja Ezt az időszakot a fagyosszentek napjainak nevezik. Pongrác egyébként ókeresztény vértanú (†304), Szervác püspök (†384), Bonifác (†303) szintén mártír volt.

Ady Endre: Fagyosszentek

(részlet)

Be kén' jól rendezni Vácot,
Odazárni Bonifácot,
Szerváciust és Pongrácot...
Mert az már szörnyü és galád,
Hogy mit művel e szép család...
Megszégyenít májust, tavaszt,
Fület és lábat megfagyaszt...

Május 23-24 Pünkösöd

A pünkösöd a húsvét utáni 7. vasárnapon és hétfőn tartott keresztény ünnep, amelyen a kereszténység a Szentlélek kiáradását ünnepli meg.

A Szentlélek ezen a napon áradt ki Jézus tanítványaira, az apostolokra. A magyar kultúrában több szokás kötődik a pünkösdhöz. A középkor óta ismert szokás, a pünkösd király megválasztása.

Pünkösd király

Már a középkorban is meglévő szokás volt, hogy ügyességi versenyeken, (mint például tuskócipelés vagy karikába dobás,) megválasztották a legrátermettebb ifjút, aki a többiek vezetője lett. A pünkösd király állandó vendég volt lakodalmakon, ünnepeken, mulatságokon.

Pünkösd királynéjárás

Az eredeti szokás szerint négy lány vitte körbe a faluban az ötödiket, a legkisebbet és legszebbet. A menetet énekek és jókívánságok kísérték. A lány feje felett kendőt feszítettek ki vagy fátyollal takarták le. Éneklés közben járták körbe a királynét, majd végül felemelték.

2021. május 3.

Irénke néni